

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2018.

O Kooperativi

Kooperativa - Regionalna platforma za kulturu je regionalna mreža organizacija koje djeluju na području nezavisne kulture i suvremene umjetnosti u Jugoistočnoj Europi. Kooperativu su zajednički osnovale 21 organizacija nezavisne kulture iz zemalja regije: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Slovenije i Srbije, aktivne u svim područjima suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Platforma Kooperativa je osnovana sa svrhom stvaranja dugoročnog i održivog okvira za suradnju i razvoj organizacija nezavisne kulture na području Jugoistočne Europe. Kooperativa djeluje kao registrirana platforma od 2012. godine, a njezino osnivanje i rad rezultati su dugogodišnje suradnje organizacija nezavisne kulture aktivnih na ovom području. Partneri okupljeni oko Kooperative usko surađuju od 2005. godine, a zajedno su provodili niz aktivnosti: suradničke projekte u sklopu pilot programa razmjene i suradnje; okupljanje i umrežavanje aktera nezavisne kulture; aktivnosti informiranja i edukacije. Pored toga, Kooperativa i akteri okupljeni oko nje djeluju i u području zagovaranja za mjere kulturnih politika koje bi sustavno unaprijedile međunarodnu kulturnu suradnju te omogućile njezinu dugoročnu održivost.

Platforma je, osim osnovnih strukturnih mehanizama upravljanja i djelovanja, definirala model odlučivanja koji je u prvom redu osmišljen s ciljem provedbe modela programske razmjene i suradnje u regiji između organizacija civilnoga društva u kulturi. Taj model obuhvaća kompleksnu strukturu zajedničkog donošenja odluka te intenzivnu suradnju pojedinih članica platforme u organizaciji zajedničkih projektnih aktivnosti, odnosno niza kulturnih i umjetničkih sadržaja u različitim gradovima i mjestima regije. Važan element tog modela odnosi se na donošenje odluka o suradničkim programima koji će se provoditi kroz platformu po principima izravne demokracije, na sjednicama skupštine.

Područja djelovanja udruge su:

- zagovaranje u okviru kulturnih i drugih srodnih politika
- razvoj organizacija civilnoga društva i kulturnih organizacija u regiji
- razvoj kulturne suradnje i suradnje civilnoga društva u regiji
- razvoj suvremenog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.

I tijekom 2018. Kooperativa je djelovala u smjeru ostvarivanja strateških ciljeva organizacije:

- (1) Osiguravanje okvira za dugoročnu i održivu projektnu suradnju i programsku razmjenu između aktera nezavisne kulture u regiji;
- (2) Osnaživanje kapaciteta organizacija kroz transfer dobrih praksi i znanja;
- (3) Jačanje aktera koji mogu doprinijeti razvoju kulturnih i drugih politika koje će donijeti značajne promjene u kulturnim sustavima zemalja regije.

Razvoj dugoročne i održive suradnje između organizacija nezavisne kulture temeljni je strateški cilj naše platforme. Platforma aktivno djeluje na području oblikovanja, testiranja, kao i prema samom ostvarivanju i implementaciji modela suradnje čijom se primjenom povećava učestalost i stabilnost partnerskih odnosa između organizacija te omogućuje kontinuirana provedba suradničkih projekata u regiji.

U 2018. godini u okviru prvog cilja, posvetili smo se suradnji s Ministarstvom kulture Republike Makedonije koje je, na čelu sa sad već bivšim ministrom Robertom Alagjovskim, iskazalo interes i podršku radu platforme, kao i pokazalo namjeru za proaktivnim djelovanjem u pogledu ostvarivanja ovog cilja. U tom pogledu, održano je nekoliko sastanaka s ministrom kulture, iznađen je model kroz koji bi Ministarstvo moglo dati podršku organizaciji, u suradnji s članicom platforme Jadro, prijavili smo se na natječaj Ministarstva kulture Republike Makedonije namijenjen međunarodnoj suradnji. Nositelj projekta je mreža Jadro, a aktivnosti u projektu se provode u suradnji sa i kroz platformu Kooperativa. Nakon zastoja koji je nastao u prethodnom periodu, u pogledu suradnje s makedonskim Ministarstvom kulture, nanovo je uspostavljena komunikacija, te su predstavnici platforme Jadro krajem prošle godine bili na sastanku s ministrom na kojem je sudjelovao i njegov pomoćnik, Visar Vishka, koji je prepoznao rad i relevantnost obiju mreža, Jadra i Kooperative, te predložio da se u narednoj, 2019. godini nastavi komunikacija te pozvao na organizaciju sastanka na kojem bi sudjelovali i predstavnici Kooperative kako bi se razmislile mogućnosti nastavka i realizacije započete suradnje.

U smjeru ostvarivanja drugog i trećeg cilja, u prvom polugodištu je također nastavljena suradnja s članicom s Kosova, Fondazioni Lumbardhi koja je u prošloj godini primila potporu kroz program RegLab, a u konzultacijskom procesu koji je nastavljen i kroz ovu godinu, član upravnog odbora Teodor Celakoski je sudjelovao u sastancima i facilitirao proces strateškog planiranja platforme. Nadalje, napravljena je revizija natječaja za RegLab te je isti raspisan tijekom mjeseca srpnja. Članica upravnog odbora Nataša Zavolovšek sudjelovala je u studijskom putovanju u regiji koje je

organizirana mreža Nomad Dance Academy, u svrhu boljeg upoznavanja s akterima ovog dijela scene te snažnijeg povezivanja s našom platformom. Na skupštini održanoj u lipnju ove godine primljene su dvije nove članice koje su članice ove platforme – Stanica Servis za suvremeni ples te Nomad Dance Academy iz Ljubljane.

Aktivnosti

1. Osnajivanje aktera nezavisne kulturne scene za zagovaračko djelovanje kroz transfer znanja i zajedničke aktivnosti

Kooperativa je uspješno implementirala inovativan model suradnje i podrške organizacijama u regiji - Regionalni kulturni akcijski laboratorij (RegLab). RegLab pruža inovativan, dinamičan i fleksibilan pristup u osnaživanju organizacija, a osmišljen je s ciljevima facilitacije partnerskih odnosa, pružanja podrške i sistematizacije znanja i praksi u području zagovaranja. Program RegLab partnerski je program koji prijaviteljima osigurava podršku u dva aspekta. S jedne strane to je financijska podrška za realizaciju ad hoc aktivnosti, a s druge prijenos znanja, facilitaciju i pomoć u planiranju, osmišljavanju i provedbi aktivnosti. U prošloj godinu za podršku se prijavila prizrenska organizacija Fondazioni Lumbardhi koja je ušla u partnersku suradnju s Kooperativom. Nastavno na procese započete u prošloj godini, u ovoj godini je organizaciji u daljnjim aktivnostima podršku dao Teodor Celakoski, član upravnog odbora, koji je s organizacijom radio na izradi strateškog plana, koncipiranju i moderiranju procesa zagovaranja za centar u sklopu prostora kojim upravljaju kao i mapiranju aktera u procesu uspostave lokalne mreže. Nadalje, članica upravnog odbora Nataša Zavolovšek, sudjelovala je na studijskom putovanju po regiji koje je organizirala mreža Nomad Dance Academy. Ova mreža je pozvala predstavnika Kooperative da se priključi njihovom studijskom putovanju koje je organizirano po Sloveniji, Hrvatskoj, Srbiji, Makedoniji i Bugarskoj. Upravni odbor je zaključio kako bi bilo korisno za našu platformu da se bolje upozna s članicama, dionicima i djelovanjem ove platforme te je odlučio da se pozivu odazove bivša članica UO Nataša Zavolovšek. Među članicama ove platforme su i dvije novoprimljene članice u našu mrežu, a to su Nomad Dance Academy Slovenia te Stanica Servis za suvremeni ples iz Beograda. U drugom dijelu godine, u studenom 2018. organiziran je studijski posjet članova upravnog odbora Kosovu i Albaniji. Na Kosovu su članovi upravnog odbora, Teodor Celakoski i Milica Pekić te koordinatorica Antonija Letinić sudjelovali na sastancima s predstavnicima organizacija nezavisne kulture u Prizrenu koje je organizirao Ares Shporta, također

član upravnog odbora. Predstavnici organizacija u Prizrenu, ali i šire na Kosovu, prepoznaju važnost suradnje i umrežavanja te proaktivno djeluju u tom pravcu. U Prizrenu je trenutno politička klima iznimno naklonjena akterima nezavisne kulture te pokazuju interes za suradnjom, što je važan poticaj organizacijama da se međusobno povezuju i surađuju. Pored sastanaka u Prizrenu, organiziran je i sastanak s predstavnicima organizacija nezavisne kulture u Albaniji te u Ministarstvu kulture Republike Albanije, gdje su se predstavnici Kooperative susreli sa zamjenicom ministrice, Valbonom Shujaku. Situacija u Albaniji je prilično nezavidna, proračun s kojim ministarstvo raspolaže za programe je iznimno malen, a organizacije su dosta razvedene i potkapacitirane. S druge strane pokazuju interes za djelovanje, aktiviranje i umrežavanje te je dogovoreno da se u narednom periodu nastavi suradnja i komunikacija s njima te da im članovi upravnog odbora Kooperative stoje na raspolaganju za pomoć u procesima umrežavanja, povezivanja, suradnje i zagovaranja. U ljeto je otvoren poziv za prijave na suradnički program RegLab - Regionalni akcijski kulturni laboratorij na koji se prijavila organizacija Akcija iz Sarajeva s prijedlogom jačanja suradnje među organizacijama u Bosni i Hercegovini te boljim upoznavanjem aktera s modelima sudioničkog upravljanja institucijama u kulturi.

2. Suradnja s institucijama

Uspostavljena je komunikacija s djelatnicima Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture. Koordinatorica platforme sudjelovala je na sastanku održanom u ožujku u Rijeci sa Bernardom Koludrovićem, voditeljem programa Ri-Hub te Jelenom Androić, angažiranom u odjelu javnih komunikacija. Na sastanku je raspravljano o mogućnostima suradnje te perspektivama zajedničke realizacije aktivnosti. Komunikacija je nastavljena putem maila te smo u procesu definiranja fokusa i koncipiranja suradnje. Kooperativa naglasak postavlja na razmjenu znanja u polju umrežavanja, jačanja platformi, te promicanja programske razmjene i suradnje kao i promicanje novih modela suradnje, odlučivanja, promicanja suvremenih kulturno-umjetničkih praksi te doprinosa njihovoj vidljivosti u širem kontekstu. Pritom, iz ove perspektive, zanimljiv aspekt djelovanja Kooperative jest i rad na jačanju lokalnih mreža i umrežavanju, kao i promicanje modela civilno-javnog partnerstva. Pored suradnje s Rijekom, članica upravnog odbora Milica Pekić pozvana je da sudjeluje u okruglom stolu koji se organizira u okviru programa Temišvar – Europskoj prijestolnici kulture 2021 te da predstavi program i djelovanje Kooperative te uspostavi suradnju u programu. U sklopu suradnje s institucijama, nastavljena je komunikacija s makedonskim Ministarstvom kulture, s kojim je došlo do zastoja smjenom bivšeg ministra Roberta Alagjovskog. U prosincu su se članovi platforme Jadro

susreli s aktualnim ministrom u čijoj pratnji je bio i njegovo pomoćnik Visar Vishka koji je pokazao interes i razumijevanje za rad obiju organizacija, i mreže Jadro i platforme Kooperativa te pozvao na sastanak na kojem bi se raspravljalo o mogućnostima suradnje. Za vrijeme studijskog posjeta Kosovu, predstavnici Kooperative susreli su se s gradskim ministrom kulture grada Prizrena, Ehatom Oreshkom koji je iznimno zainteresiran za rad i djelovanje organizacija nezavisne kulture u Prizrenu te je otvoren za suradnju i pokazuje potrebu proaktivnijeg odnosa grada prema organizacijama nezavisne kulture. Nadalje, pokazao je ambiciju za kandidaturom Prizrena za Europsku prijestolnicu kulture te interes da Kooperativa ponudi u tom procesu svoja znanja i iskustva te pomogne u procesu oblikovanja kandidature te će u daljnjem periodu biti nastavljena ova komunikacija kako bi se ostvarile dogovorene suradnje.

3. Oblikovanje i zagovaranje modela institucionalne podrške za razvoj regionalne suradnje

U ovom se segmentu djelovanja platforma u proteklom periodu fokusirala na izradu komparativne studije europskih praksi institucionalnih rješenja za podršku organizacijama nezavisne kulture/civilnog društva te na grupne konzultativne procese sa širokim krugom organizacija iz Hrvatske i regije. Rad koji je prethodio izradi analize uključivao je desk analizu postojećih praksi i modela te studijski posjet međudržavnim fondovima za kulturu. U sklopu ove aktivnosti, organizirani su sastanci u Ministarstvu kulture Republike Makedonije te sastanak s voditeljicom odjela za međunarodne odnose u Ministarstvu kulture Republike Hrvatske, Anjom Jelavić. Na sastancima su sudjelovali Teodor Celakoski i Iskra Geshoska (sastanci u makedonskom Ministarstvu kulture) te Milica Pekić, Nataša Zavolovšek i Antonija Letinić (hrvatsko Ministarstvo kulture). Na sastancima se raspravljalo o modelima podrške platformi Kooperativa, ali i perspektivama uspostave održivog, institucionalnog modela za suradnju u regiji. Također se razgovaralo i o mogućnostima apliciranja Kooperativinih programa na međunarodne natječaje. Nadalje, u sklopu ove aktivnosti, svi članovi upravnog odbora kao i članovi radne grupe za strategiju, prilikom svojih posjeta inozemnim događanjima radili su na umrežavanju te predstavljanju Kooperative međunarodnim donatorima kao i promicanju modela koje Kooperativa razvija.

U studenom je organiziran studijski posjet Kosovu i Albaniji, a prilikom sastanaka u Ministarstvu kulture Republike Albanije te na sastanku s gradskim direktorom kulture Grada Prizrena, predstavljena je tema i ideja fonda za koji je izražen interes i od strane predstavnika albanskog ministarstva i predstavnika Grada Prizrena. Valbona

Shujaku, zamjenica ministrice kulture Albanije, prepoznala je koncept fonda kao iznimno zanimljiv i napredan model, ali i čitavu inicijativu usmjerenu na poticanje suradnje u regiji. Temeljni problem albanskog ministarstva kulture jesu iznimno ograničeni financijski kapaciteti i resursi s kojima raspolažu.

4. Operativne aktivnosti

Operativne aktivnosti podrazumijevaju redovito održavanje online sastanaka upravnog odbora, koji se održavaju najmanje jednom kvartalno, a po potrebi i češće, praćenje i evaluaciju provedbe projekata, oblikovanje aktivnosti i strateško promišljanje i razvoj platforme. U prethodnom razdoblju je održano 6 sastanaka upravnog odbora te dva sastanka radne grupe za strategiju. Na sastancima su dogovarani koraci za ostvarivanje potpore makedonskog Ministarstva kulture, praćen je ovaj proces, dogovarani su sljedeći koraci te informiranje o prethodnim aktivnostima članova upravnog odbora te radu ureda. Na sastancima je također definiran koncept prijave za makedonsko Ministarstvo kulture, osmišljen program Skupštine te definiran koncept javnog događanja.

Jedan od ključnih operativnih sastanaka je održavanje skupštine platforme na kojoj se članice susreću u fizičkom prostoru te raspravljaju o aktualnim temama te donose odluke od strateškog značaja za platformu. Ovogodišnja skupština je bila izborna skupština i na njoj su odabrani novi članovi upravnog odbora. Prvotno je održavanje skupštine bilo predviđeno za Prizren, na poziv prošle godine primljene članice Fondazioni Lumbardhi, no upravni odbor je na sastanku procijenio kako bi trošak

organizacije skupštine na toj lokaciji izazvao prevelike troškove te onemogućio provedbu drugih aktivnosti prema planu. Stoga je održavanje skupštine preseljeno na Beograd.

Izborna skupština Kooperative

10. do 12. lipnja, Beograd

Na skupštini je odabran novi upravni odbor, a u sklopu večere drugog dana skupštine održan je i prvi sastanak Upravnog odbora na kojem su odabrani predsjednica i dopredsjednici organizacije. Novi upravni odbor čine: Jadranka Plut (predsjednica), Milica Pekić

(dopredsjednica), Ares Shporta (dopredsjednik), Hristina Ivanoska i Teodor Celakoski. Na skupštini je u članstvo primljeno deset novih članica, te su isključene dvije organizacije.

Na skupštini se raspravljalo o potrebi otvaranja novim temama i područjima djelovanja, a nakon rasprave je uslijedilo glasanje o raspravi te je odlučeno kako će se u sklopu sljedeće skupštine organizirati strateško planiranje na kojem će se donijeti odluka o ovako velikim i za organizaciju strateški važnim pitanjima. Na skupštini održanoj u lipnju izabran je novi upravni odbor, a za predsjednicu upravnog odbora izabrana je Jadranka Plut.

U sklopu skupštine je organizirano i javno događanje – otvoreni razgovor pod naslovom *Korak napred – nazad dva – Perspektive nezavisne kulture u regiji*. U fokusu su bile teme od interesa za mrežu – položaj nezavisnih kulturnih scena u regiji te perspektive njihove održivosti u dinamikama aktualnih kulturnih politika. Otvoreni razgovor privukao je i širu javnost te je u njemu sudjelovalo oko 50 osoba.

U rujnu 2018. Jadranka Plut priključila se kabinetu ministra kulture Republike Slovenije te iz tog razloga zatražila razrješenje s dužnosti u Kooperativi. Stoga je u jesenskom periodu organiziran proces nominacija za novog člana upravno odbora. Za novog člana upravnog odbora bili su nominirani Dušan Dovč ispred slovenske Asociacije te Aida Kalender ispred Akcije Sarajevo. U prosincu je organizirana elektronička skupština na kojoj su usvojeni prijedlog proračuna i plana aktivnosti za 2019. te je izabran novi član upravnog odbora. Glasanje je organizirano anonimno putem doodle platforme, a za novog člana upravnog odbora izabran je Dušan Dovč. Koordinacija platforme je pripremila i organizirala proces kandidatura i elektroničkog glasanja, organizirala studijsko putovanje te radila na provedbi RegLaba.